

Den Haag, 11 juli 2013

Mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie deel ik u het volgende mee.

Van 19 tot en met 21 juni jongstleden vond in Oslo de plenaire vergadering van de Financial Action Task Force (FATF) plaats. De FATF is een internationale taskforce die zich bezig houdt met de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT).

Toespraak Hare Majesteit Koningin Máxima

In navolging op haar optreden tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de FATF in 2010 heeft Hare Majesteit Koningin Máxima de plenaire vergadering toegesproken. Dit deed zij in haar hoedanigheid van speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties op het gebied van inclusieve financiering voor ontwikkeling («inclusive finance for development»). In deze functie zet zij zich wereldwijd in voor het vergroten van toegang tot financiële diensten, het verbeteren van consumentenbescherming en financiële vaardigheden. In haar toespraak heeft Koningin Máxima benadrukt dat *financial inclusion*, financiële integriteit en financiële stabiliteit niet alleen complementair zijn, maar elkaar ook wederzijds kunnen versterken.

De FATF heeft daarop bevestigd dat het in het belang van de integriteit en stabiliteit van het financiële stelsel is dat zoveel mogelijk mensen toegang hebben tot de formele financiële sector en dus niet hun toevlucht hoeven te zoeken tot het ongereguleerde financiële verkeer. Het onderwerp *financial inclusion* zal derhalve de komende tijd op de agenda van de FATF blijven.

Daarnaast zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

Hoog/risico en-of niet coöperatieve landen: »zwarte» en »grijze» lijst

De FATF houdt twee lijsten bij waarop landen staan die onvoldoende maatregelen nemen ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering. De eerste lijst is het zogeheten *public statement* en kan worden gezien als de zwarte lijst. In de op 21 juni jongstleden gepubliceerde versie van dit document worden Iran en Noord Korea geïdentificeerd als landen waartegen maatregelen genomen moeten worden en wordt een groep van 12 landen geïdentificeerd met strategische tekortkomingen in hun AML/CFT systemen waar onvoldoende aan wordt gewerkt. De tweede lijst, informeel ook wel de «grijze lijst» genoemd, is een lijst met 23 landen die belangrijke tekortkomingen hebben in hun AML/CFT systemen, maar wél geëngageerd zijn om deze tekortkomingen te adresseren. Op de afgelopen vergadering is besloten dat vijf landen van de zwarte lijst afgaan omdat ze alle tekortkomingen hebben geadresseerd en dat een land van de zwarte naar de grijze lijst wordt verplaatst. Opnieuw hebben veel andere landen een significante vooruitgang laten zien. Hieruit blijkt opnieuw dat het proces met de zogenaamde zwarte lijsten z'n vruchten afwerpt en dat de lijsten ervoor zorgen dat de betrokken landen de noodzakelijke maatregelen nemen om witwassen en terrorismefinanciering te bestrijden. Er is één nieuw land (Laos) op de grijze lijst gekomen.

Beide lijsten zijn te vinden op de website van de FATF. De Nederlandsche Bank publiceert na elke plenaire vergadering een persbericht op haar website «Open Boek Toezicht» met verwijzingen naar de nieuwe lijsten. Op diezelfde website is een zogeheten Q&A te vinden die aangeeft welke (aanvullende) maatregelen Nederlandse financiële instellingen kunnen nemen, in het kader van de naleving van de Wet ter voorkoming van Witwassen en Financiëren van Terrorisme (WWFT), om het verhoogde risico te mitigeren.

Lidmaatschap

De FATF is aan het verkennen of, en zo ja onder welke voorwaarden, er eventueel nieuwe leden zouden kunnen worden toegelaten. Bij dit proces wordt het belang van objectieve toelatingscriteria, adequate geografische representatie, financieel-economische relevantie, toewijding aan de FATF-aanbevelingen en de slagvaardigheid van de FATF als organisatie zorgvuldig in het oog gehouden en afgewogen. Er zijn tijdens deze vergadering nog geen besluiten genomen over een eventuele uitbreiding van het lidmaatschap van de FATF.

Openbare rapporten

De FATF heeft een aantal rapporten aangenomen waarvan dit de belangrijkste zijn:

- Nieuwe betaalmethoden
Deze leidraad ten aanzien van nieuwe betaalmethoden (prepaid, mobiele en internetbetalingen) geeft een beschrijving van de witwas/terrorismefinanciering risico's die er aan deze producten kunnen kleven en geeft suggesties voor het mitigeren van die risico's.
- Politiek prominente personen (PEP's)
Dit betreft een zogenaamd Best Practices Paper waarin wordt uitgelegd hoe de aanbevelingen ten aanzien van deze Politiek Prominente Personen praktisch kunnen worden toegepast. Dit is onder andere van belang voor de lopende onderhandelingen over de 4^e anti-witwasrichtlijn.
- Misbruik juridische beroepsgroepen.
Mede onder leiding van het Nederlandse Openbaar Ministerie is onderzoek gedaan naar de kwetsbaarheid van juridische beroepsgroepen, specifiek advocaten en notarissen, ten aanzien van witwassen en terrorismefinanciering. Op basis van onderzoek naar onder andere 123 casus uit 38 landen stelt de rapportage vast op welke wijzen advocaten en notarissen het risico lopen te worden ge- of misbruikt door criminelen. Het FATF rapport bevat 42 zogenoemde «rode vlaggen», indicatoren voor meldplichtigen om te beoordelen of er sprake is van een cliënt die wil witwassen.

Vorbereidingen voor de 4^e ronde landenevaluaties

In 2014 zal een nieuwe ronde van landenevaluaties van start gaan, op basis van de in februari 2012 overeengekomen nieuwe FATF-standaard. Tijdens de vergadering in Oslo is verder gesproken over de nadere invulling van dit evaluatieproces en over de procedures eromheen. Een belangrijk onderdeel daarin is de zogeheten «follow-up procedure», het monitoren van de ontwikkelingen in landen na afloop van de evaluatie. Er zijn hierover nog geen definitieve besluiten genomen.

Volgende vergadering

De volgende plenaire vergadering zal plaatsvinden van 16- 18 oktober 2013 in Parijs. U zult na afloop van de plenaire vergadering over de resultaten worden geïnformeerd.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem